

Amb la col·laboració de la Direcció de Promoció
de Cultura de Catalunya

Apartament de Barcelona

Institut de cultura

Generalitat de Catalunya
Institut Català
de les Indústries Culturals

Diputació
de Barcelona
xarxa de municipis
Institut del Teatre

Companyia Teatre de la Incertesa

QED

de PETER PARNELL

SCIÈNCIA
BARCELONA CIÈNCIA 2007

diseny: Roger Muntó

18-30 setembre de 2007
De dimecres a diumenge a les 19.30 h

Versus Teatre
C/Castillejos, 179
Tèl. 93 232 31 84 www.versusteatre.com

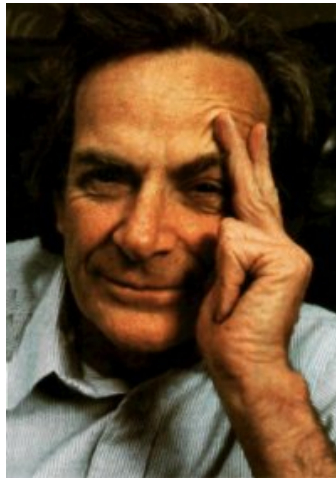
(versus)
teatre

Índex de continguts

Sinopsi	3
QED – 2007 Any de la ciència.....	4
Fitxa artística	5
El protagonista – Richard P. Feynman.....	6
L'autor – Peter Parnell	7
La Companyia (Teatre de la Incertesa)	8
Traductor (Marc Rosich)	10
Director i dramaturg (Matias Marcé)	12
Els actors	13

. Sinopsi

Richard Phillips Feynman, un dels físics més importants del segle XX i Premi Nobel el 1965, rep la notícia que està malalt de càncer terminal mentre s'està al seu despatx del California Institute of Technology. Durant aquest dia farà un repàs de la seva vida i reflexionarà sobre les grans preguntes i dilemes de la ciència.

Richard P. Feynman

. QED – Any de la Ciència 2007

Societat Catalana de Física

La Societat Catalana de Física, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, adscrita a la Secció de Ciències i Tecnologia, té per finalitat el conreu de les ciències físiques, estendre'n el seu coneixement en la societat catalana, fomentar-ne la recerca en tots els camps que comprenen, i impulsar la publicació de treballs que s'adeqüin a aquests objectius. Des de fa molts anys organitza conferències, trobades, seminaris sobre temes d'actualitat, premia als estudiants universitaris i de batxillerat, i organitza la fase catalana de l'Olimpíada de Física.

L'any 2005 es va celebrar l'Any Mundial de la Física i entre les diverses activitats que la Societat Catalana de Física va organitzar cal destacar la producció de l'obra de teatre "Els Físics" de F. Dürrenmatt, representada per la companyia Teatre de la Incertesa al Teatre Tantarantana de Barcelona durant quatre setmanes als mesos de setembre i octubre de 2005.

La Societat Catalana de Física ha fet una valoració molt positiva d'aquesta activitat va ser molt positiva i creiem que es va assolir l'objectiu principal del projecte que era acostar la Física a un públic nou i més general a través d'un mitjà com el teatre. L'assistència de públic va ser important i els mitjans es varen fer ressò de la posada en escena a la vegada que es parlava de la celebració de l'Any Mundial de la Física.

Aquest any 2007 l'Ajuntament de Barcelona celebra l'Any de la Ciència amb un ventall d'activitats per acostar la ciència als ciutadans. A més l'Institut d'Estudis Catalans celebra el centenari de la seva creació amb diversos actes. És per això que des de la Societat Catalana de Física creiem que és una bona oportunitat per repetir l'experiència de 2005 per acostar la nostra disciplina científica a la societat d'una manera amena a través d'una obra teatral.

Aquest cop l'obra escollida conjuntament amb la companyia Teatre de la Incertesa és QED de Peter Parnell. Aquesta obra està inspirada en els escrits del professor Richard Feynman, premi Nobel de Física i un dels grans científics del segle XX. A més el professor Feynmann va ser un gran divulgador de la Física. L'obra va ser estrenada l'any 2001 als EUA amb l'actor Alan Alda de protagonista. Creiem que aquesta és una bona oportunitat per estrenar-la per primer cop a Barcelona i oferir-la a la societat en motiu de l'Any de la Ciència.

. Fitxa artística

AUTOR

Peter Parnell

COMPANYIA

Teatre de la Incertesa

TRADUCCIÓ

Marc Rosich

DIRECCIÓ I DRAMATÚRGIA

Matias Marcé

AJUDANT DE DIRECCIÓ

Tono Saló

ACTORS

Pere Ventura

Íngrid Marin

ESCENOGRAFIA I VESTUARI

Beti Alemany

Bàrbara Glaenzel

Raimon Rius

IL·LUMINACIÓ

Matias Marcé

ASSESSORIA CIENTÍFICA

Gemma López

PRODUCCIÓ

Societat Catalana de Física

PRODUCCIÓ EXECUTIVA

Teatre Obligatori, S.L.

amb la col·laboració de la Direcció de Promoció de Cultura Científica.

• El protagonista: Richard Feynman

Richard P. Feynman és un dels físics més importants i polèmics del segle XX. Nascut el 1918 a Brooklyn, va rebre el seu títol de doctor a Princeton el 1942. Malgrat la seva juvenesa, va jugar un paper important al Projecte Manhattan a Los Alamos durant la segona Guerra Mundial. Posteriorment va ensenyar a Cornell i al California Institute of Technology. El 1965 va rebre el Premi Nobel de física, per haver resolt diversos problemes teòrics de l'electrodinàmica quàntica. També va explicar el fenomen de superfluidesa a l'heli líquid, que va ajudar enormement en el problema de la superconductivitat, i va fer treballs fonamentals en el camp de les interaccions febles. Feynman també va jugar un paper clau en el desenvolupament de la teoria dels quarks.

Feynman és considerat també com un dels grans mestres de l'ensenyament de la física de tots els temps. Per ell era una qüestió moral trobar la millor manera d'exposar un tema. De tots els seus nombrosos premis, estava especialment orgullós de la Medalla Oersted a l'Ensenyament, que va guanyar el 1972. Per augmentar la comprensió de la física entre el públic profà Feynman va escriure *The Character of Physical Law* i *Q.E.D.: The Strange Theory of Light and Matter*. També va ser autor de diverses publicacions avançades que han esdevingut referències i llibres de text clàssics per a investigadors i estudiants.

Richard Feynman va ser un home públic constructiu. El seu treball a la Comissió Challenger per esbrinar la causa de l'explosió del transbordador espacial és ben conegut, especialment la seva famosa demostració de la susceptibilitat de les juntes de buit en sistemes de refrigeració, un experiment elegant que només requeria un got d'aigua glaçada.

Una simple enumeració dels èxits científics i educatius de Richard Feynman no pot donar a entendre adequadament l'essència d'aquest home. La seva personalitat vivaç i polifacètica brilla al llarg de la seva obra. A més de fer de físic, en diversos moments de la seva vida va fer de serraller, de ballarí, va recitar teatre, va reparar ràdios, va tocar els bongos, i fins i tot va desxifrar jeroglífics maies. El seu caràcter iconoclasta i la seva fama d'aventurer el van convertir en un mite de la cultura americana..

Richard Feynman va morir el 15 de febrer de 1988 a Los Angeles.

• L'autor – Peter Parnell

Peter Parnell (nascut el 1953) és un prolífic dramaturg i escriptor americà. Entre les seves obres destaquen: *Flaubert's Latest*, *Hyde In Hollywood*, *An Imaginary Life*, *QED*, *Rise and Rise of Daniel Rocket*, *Romance Language*, *Scooter Thomas Makes It To The Top Of The World*, and *Sorrows of Stephen*, i l'adaptació per al teatre de *The Cider House Rules* (Les normes de la Casa de la Sidra) d'Irving.

També ha treballat com a guionista en diverses sèries de televisió americanes com *The Guardian* i *The West Wing* amb Aaron Sorkin (on s'ha implicat també com a productor), *Six Degrees*, *Inconceivable* i *Ryan's Hope*.

Viu a la ciutat de Nova York.

• La companyia

La companyia **Teatre de la Incertesa** va néixer el novembre del 2002 durant la celebració de la Setmana de la Ciència. Des de la Regidoria Ciutat del Coneixement de l'Ajuntament de Barcelona es proposà la lectura dramatitzada de l'obra ***Copenhaguen* de Michael Frayn**, com una de les activitats dirigides a la difusió i apropament de la ciència als ciutadans. Basada en un fet real, *Copenhaguen* parla de la reunió que es dugué a terme en la ciutat homònima entre Niels Bohr i Werner Heisenberg, dos dels físics més reconeguts de la física del segle XX. Danès un i alemany l'altre, es reuniren l'any 1941, al bell mig de la segona guerra mundial i en plena cursa dels dos bàndols per aconseguir la bomba atòmica.

Obres d'aquest tipus són les que es planteja portar a escena la companyia Teatre de la Incertesa en un intent d'aproximar el món de la ciència als espectadors. Però com que la ciència no és un fet aïllat sino intrínsecament lligat a la societat i al seu esdevenir, aquests textos no ens parlen només de com i qui fa ciència. També ens parlen de política, de sociologia, de filosofia... en definitiva, de la condició humana.

Després de l'actuació durant la Setmana de la Ciència, se'ns proposà participar en les jornades d'inauguració del Màster en Comunicació Científica de la Universitat Pompeu Fabra (febrer de 2003) amb una nova lectura dramatitzada de l'obra. Posteriorment, vam ser novament cridats per l'Observatori de la Comunicació Científica i Mèdica per participar en les edicions de 2004 i 2005, a més de ser convidats a participar en els *Cafès Científics* organitzats conjuntament per l'Ajuntament de Barcelona i el Museu de la Ciència de la Fundació la Caixa, amb una nova actuació.

El mes de setembre de 2005, la companyia porta a escena una de les obres més representatives del teatre científic: **“Els físics” de Friedrich**

Dürrenmatt. Fruit d'una iniciativa de la Societat Catalana de Física per celebrar l'any de la Física (2005), l'obra es representà durant quatre setmanes al Teatre Tantarantana. Hi assistiren més de 1200 espectadors.

D'altra banda, la companyia participà en el *III Congreso sobre la Comunicació Social de la Ciencia* que es celebrà a la Casa de las Ciencias de A Coruña el mes de novembre de 2005. I mesos després, fou cridada a participar novament als **Cafès Científics del Cosmocaixa**, on interpretaren textos de l'autor Jules Verne.

El passat mes de maig, la companyia Teatre de la Incertesa assistí al **workshop internacional "In search of a scientific theatre"**, celebrat a la Fondazione Fabbrica Europa de la ciutat de Florència.

FOTOGRAFIES DEL MUNTATGE "ELS FÍSICS" Direcció de Matias Marcè.

Foto Manel Zardán

Foto Manel Zardán

Foto Manel Zardán

• Traductor

Marc Rosich

(Barcelona, 1973)

Dramaturg, director, actor i traductor literari, s'ha format en l'escriptura dramàtica en els seminaris de l'Obrador de la Sala Beckett, on ara també és professor de dramaturgia.

Actualment, està treballant en l'adaptació de *Tirant lo Blanc* sota la direcció de Calixte Bieito i també en un encàrrec de llibret d'òpera per al Festival d'Òpera de Butxaca i de Noves Creacions amb música del compositor Agustí Charles (*La Cuzzoni*),

Com a dramaturg, ha estrenat:

ALMA dins del Festival d'Òpera de Butxaca i Noves Creacions 2006, recital dramatitzat sobre la figura d'Alma Mahler, presentat a l'espai FAD el novembre del 2006

PARTY LINE dins del Festival LOLA d'Esparreguera 2006 i en futura representació a la Sala Beckett de Barcelona el juny del 2007.

Duty Free per al muntatge del 25è aniversari de la companyia alacantina Jácara.

Plataforma de Michel Houellebecq per l'espectacle que Calixte Bieito ha estrenat festival d'Edimburg 2006 i que es presentarà la temporada següent a Madrid i a Barcelona (Teatre Romea)

De Manolo a Escobar (Teatre Condal 2006, dir. Xavier Albertí)

Entre Meses Variados (Teatre Lliure 2006, dir. Antonio Calvo), dins el projecte ASSAIG OBERT.

Últimes cançons, a partir de Lieder de G. Mahler (Reial Acadèmia de Medicina, Festival d'òpera de butxaca 2005, dir. Marc Rosich).

Surabaya (Teatre Romea 2005, dir. Silvia Munt), obra finalista al Premi Fundació Romea 2004.

Copi i Ocaña, al purgatori (Teatre Tantarantana 2004 / Club Capitol 2005), publicada a EN CARTELL 10.

Viatge d'hivern (Festival Chopin de Valdemossa 2003, dir. Xavier Albertí) dramaturgia a partir de textos de Georges Sand, Frederic Chopin i Rubén Darío.

Tarda (Sala Beckett 2003) monòleg.

UNHAPPY MEALS (Teatre Malic 2002, dir. Marc Rosich).

En el camp de la direcció escènica musical, és membre fundador de la companyia d'òpera de butxaca La Trattoria Lirica, i ha dirigit els espectacles *Últimes cançons* (Reial Acadèmia de Medicina 2005, X Festival Òpera de Butxaca), *4 Stagioni* (Palau Robert 2004, per a ARTSCAMBRA) i la versió de **Don Giovanni** del titellaire Pepe Otaol (Reial Acadèmia de Medicina 2004, IX Festival Òpera de Butxaca). És membre fundador de Teatre Obligatori, empresa dedicada a produir tant espectacles infantils (BLATMAN, premi Xarxa 2004), com teatre per a adults (Vista Oral, Mostra de Teatre de Barcelona 2003). Des de fa més de dotze anys, és membre del grup amateur SOTACABINA Teatre, dels Lluïsos de Gràcia, formació amb la qual es va iniciar en el món de les arts escèniques.

• Director i dramaturg

Matias Marcé

• Estudis

Llicenciat en ART DRAMÀTIC, especialitat de DIRECCIÓ, a L'Institut del Teatre de Barcelona.

• Teatre

(2005) **ELS FÍSICS** de Frederich Dürrenmatt. Direcció. Estrenat al Tantarantana Teatre, setembre 2005

(2003) **ELS MEUS VEÏNS ESTRANGERS**, d'Ignacia Delpiano. Direcció. Produccions Caliban. Espectacle juvenil per a Eina d'Escola i Xarxa.

(2002) Disseny d'espai escènic i il·luminació d'**UNHAPPY MEALS**, de Marc Rosich. Teatre Malic.

(2001) **TRES** de Maties Marcé. Direcció i dramaturgia de Maties Marcé. Sala Ovidi Montllor.

(2000) **L'INSPECTOR GENERAL**, de Nikolai Gògol. Direcció i dramaturgia de Maties Marcé. Teatre Lluïsos de Gràcia.

(2000) **NO₂**, basat en el text **ELS PETITS BURGESOS** de Nikolai Gògol. Direcció i dramaturgia de Maties Marcé. Teatre Lluïsos de Gràcia.

(1999) **PROMETEU ENCADENAT**, d'Èsquil. Direcció i dramaturgia de Maties Marcé. Teatre Lluïsos de Gràcia.

(1998) **ESTUDIS ESCÈNICS**, de Matias Marcé. Direcció de Maties Marcé. Teatre Lluïsos de Gràcia.

(1998) **LA HISTÒRIA DEL ZOO**, d'Edward Albee. Direcció i dramaturgia de Maties Marcé. Teatre Lluïsos de Gràcia. Premiat al Festival de Teatre de Les Corts.

(1997) **AMB LA RÀBIA AL COS**, de John Osborne. Direcció de Maties Marcé. Teatre Lluïsos de Gràcia.

Els actors

Pere Ventura

• Teatre

- (2007) **PRIMERA HISTÒRIA D'ESTHER** de Salvador Espriu. Dir. Oriol Broggi. TNC
- (2006) **MAGNUS** de Jordi Teixidor. Dir. Oriol Broggi. SALA BECKETT.
- (2005) **EL MISÀNTROP** de Molière. Dir. Oriol Broggi. Biblioteca Nacional de Catalunya.
- (2003) **ELS FUSELLS DE LA SENYORA CARRÀ**. Teatre Tantarantana. Dir. Oriol Broggi.
- (2002) **UNHAPPY MEALS** de Marc Rosich. Lectura dramatitzada. SALA BECKETT
- (2002) **LA DONA I EL DETECTIU** de MERCÈ SÀRRIAS. SALA BECKETT Dir. TONI CASARES.
- (2001) **DINER NEGRE** de RAY COONEY. BORRÀS. Dir, PEP PLÀ.
- (2000) **EL ALCALDE DE ZALAMEA** de CALDERÓN DE LA BARCA. T.N.C. Dir. SERGI BELBEL.
- (1999-2000) **LA VENGANZA DE DON MENDO** de PEDRO MUÑOZ SECA. Dir. PACO MIR
- (1999) **MESURA PER MESURA** de WILLIAM SHAKESPEARE. T.N.C. Dir. CALIXTE BIEITO
- (1998) **L'HÈROE** de SANTIAGO RUSSIÑOL. ROMEA. Dir. FERRAN MADICO
- (1998) **ELS FUSELLS DE LA MARE CARRÀ** de BERLTOLT BRECHT. LA CUINA. Dir. ORIOL BROGGI
- (1998) **DINASTIA MING** de JOAN CAVALLÉ. TEATRE DE SALT. Dir. ARTUR TRIAS
- (1997) **MARIA ROSA** d'ÀNGEL GUIMERÀ. TEATRE PRINCIPAL de BCN. Dir. ROSA NOVELL
- (1995-1996) **L'HOSTALERA** de CARLO GOLDONI. TEATRE GREC i CONDAL de BCN i TEATRO CLÁSICO de Madrid. Dir. SERGI BELBEL

• Televisió

Sèries

PORCA MISÈRIA - LABERINT D'OMBRES - NISSAGA DE PODER - ESTACIÓ D'ENLLAÇ - LA LLOLL - PEDRALBES CENTRE

Telefilms

- (2003) **EL TRÀNSFUGA**, paper secundari. Direcció de Jesús Font.
- (2002) **ESCALA DE DIAMANTS**, primer paper. Direcció de Jordi Marcos.
- (2002) **LA DONA DE GEL**, paper secundari. Direcció de Lydia Zimmermann.
- (2001) **FREETOWN**, paper secundari. Direcció de Javier Arazola.

Íngrid Marin

• Teatre

- (2007) **LES AVENTURES D'HÈRCULES**. De Pau Plana. Direcció Jordi Andújar. Guasch Teatre.
- (2007) **EL JARDÍ DEL GEGANT**. Basat en l'obra "el gegant egoïsta" d'Oscar Wilde. Companyia Maremàgnum. De Gira per Catalunya i Espanya
- (2006) **CONTES DE PAU**. De Marc Rosich. Companyia Maremàgnum. Gira per Catalunya i Espanya.
- (2005) **CONTES DEL MÓN**. De Marc Rosich. Companyia Maremàgnum. Gira per Catalunya i Espanya. Guasch Teatre juny 2006.
- (2004) **ELS MEUS VEÏNS ESTRANGERS** de Ignacia Delpiano. Gira per Catalunya i Espanya.
- (2004) **BLATMAN, EL SUPER SUPERHEROI**. De Pau Plana. Companyia Maremàgnum.
- (2003) **VISTA ORAL** de Karl Valentin, dir. Marc Rosich. Cia. Teatre Obligatori. Teatre Artenbrut. Mostra de Teatre de Barcelona
- (2002) **LA CÈLIA I ELS ENEMICS DEL COS** de Marc Rosich. Companyia Maremàgnum. Gira per Catalunya i Espanya.
- (2002) **LA CLARA I ELS SEUS AMICS** de Jaume Grau. Gira per Catalunya.

• Produccions executives

Membre fundadora de l'empresa Teatre Obligatori, S.L. ha dut a terme diverses produccions executives d'espectacles:

- (2007) **La Màquina de Parlar** de Victòria Szpunberg
- (2007) **Party Line** de Marc Rosich. Direcció Andrea Segura
- (2006) **Ñi jujri Mujri** basat en "La Gavina" de Txèkhov. Direcció Marta Gil
- (2006) **ALMA** de Marc Rosich. Festival d'Òpera de Butxaca de Barcelona.
- (2005) **Els Físics** de Frederich Dürrenmatt. Direcció Matias Marcé
- (2005) **Estricta Vigilància** de Jean Genet. Direcció Iñaki Garz
- (2005) **Ràdio-Patera o la Síndrome d'Ulisses** de Ginnette Muñoz.

• Ajudantia de direcció

- (2006) **La diferencia entre espectadores de piezas estivales y espectadores de funerales estivales** Direcció Iñaki Garz. El Canto de la Cabra de Madrid. Tantarantana teatre de Barcelona
- (2005) **Un bagul groc per Nofre Taylor** Direcció Iñaki Garz. Tantarantana Teatre.

• Estudis

- (1997-99) Col·legi del Teatre de Barcelona. Curs d'actor.
- (2002) Col·legi del Teatre de Barcelona. Curs coaching impartit per Jordi Godall